

Seznam příloh

Příloha č. 1 Strukturovaný rozhovor s učiteli

Příloha č. 2 Strukturovaný rozhovor s rodiči

Příloha č. 1 Strukturovaný rozhovor s učiteli

Otázka č. 1 Jaký význam má diagnostika pro přípravu dětí na vstup do základní školy?

Učitelka 1: „*Diagnostika dětí je velmi důležitá pro hodnocení výsledků dítěte před vstupem do základní školy. Jsme to právě my, kdo se zabývá ve velké míře výchovou dětí v předškolním období. Máme možnost objektivně posoudit a porovnat úroveň jejich znalostí i požadavky, které jsou na děti kladeny před vstupem do základní školy.*“

Učitelka 2: „*Diagnostiku dítěte do první třídy základní školy vnímám tak, že by rodiče, kteří jsou na pochybách, zda dát nebo nedat dítě do školy, by měli konzultovat své rozhodnutí s učitelkami v mateřské škole a následně v pedagogicko- psychologické poradně, která je kompetentní k vydání rozhodnutí o odkladu školní docházky.*“

Učitelka 3: „*Pedagogická diagnostika má svá určená pravidla na požadavky na dítě. Je velmi důležitá zvláště při nástupu do základní školy. Výsledky diagnostiky mohou být do jisté míry zřesleny při samotném zápisu do první třídy. Pokud je dítě v jiném, neznámém prostředí, může dojít ke zřesleným výsledkům. Učitelky mateřské školy mají podle mého názoru lepší možnost objektivně dítě posoudit, protože se s ním setkávají každý den.*“

Učitelka 4: „*Diagnostiku v mateřské škole provádíme pravidelně, minimálně třikrát do roka. Na základě výsledků hodnotíme děti do záznamových archů – hodnotících listů. Podle získaných výsledků dětem předkládáme pracovní listy i různé didaktické materiály ke zlepšení a rozvoji v určité oblasti.*“

Otázka č. 2 Jaké diagnostické metody nejčastěji používáte?

Učitelka 1: „*Nejčastěji používám metodu pozorování, kdy sledují děti při různých činnostech v průběhu celého dne. Dále pak samozřejmě rozhovor, kdy se dětmi komunikuji nad různými obrázky, vyprávíme si o pohádkách i na příklad o tom, co děti zajímá nebo s čím si rády hrají.*“

Učitelka 2: „*Nejvíce používám metodu pozorování. Děti sleduji při volnočasových aktivitách, kdy se děti projevují naprosto přirozeně, i při cílených výchovně- vzdělávacích*

činnostech. Další metodou, kterou využívám, je rozhovor. S dětmi diskutuji o tom, co se jim podařilo, co mají rády, sdělují mi své pocity a prožitky. Zároveň hovořím s rodiči, kterým mohu sdělovat úspěchy a neúspěchy dětí, mnohdy i výchovné problémy či zdravotní stav dětí.“

Učitelka 3: *„Nejvíce používám při své práci metodu pozorování a rozhovoru. S dětmi rozebíráme různá témata v rámci výchovně vzdělávacích činností, prohlížíme si pohádkové knihy a encyklopedie. Děti si rády povídají, samy sdělují své zážitky a dojmy. Také samozřejmě využívám rozbor dětských prací, kdy analyzuji, jakým způsobem děti zvládnou zadané úkoly.“*

Učitelka 4: *„Velmi často využívám metodu pozorování, rozhovoru i analýzu činností. Děti pozorují celý den. Rozhovory s dětmi jsou mnohdy jak spontánní, tak cíleně zaměřené podle výchovně- vzdělávacích činností. Mohu se zaměřit například na výslovnost dětí, na úroveň slovní zásoby atd.. Denně komunikuji s rodiči. Zároveň provádím rozbor dětských prací, pracovních listů a hodnotím například i úroveň sebeobsluhy a vzájemné komunikace dětí.“*

Otázka č. 3 Jak často je diagnostika v mateřské škole uskutečňována?

Učitelka 1: *„V mateřské škole zaznamenáváme pokroky dětí do hodnotících listů třikrát do roka, na začátku školního roku, v lednu a v měsíci květnu.“*

Učitelka 2: *„Při rozbořech dětských prací, hodnotím děti prakticky každý den. A co se týká diagnostiky dětí z hlediska jejich vývojové úrovně, provádím ji, stejně jako ostatní učitelky v naší mateřské škole třikrát do roka.“*

Učitelka 3: *„V naší mateřské škole hodnocení dětí provádím třikrát ročně do záznamových archů na začátku školního roku, v lednu a v květnu.“*

Učitelka 4: *„Děti diagnostikují třikrát do roka. Výsledky zapisují do hodnotících záznamových archů, ve kterých mohu sledovat jejich pokroky.“*

Otázka č. 4 Jaké využíváte materiály pro pedagogickou diagnostiku?

Učitelka 1: *„Nejvíce čerpám z odborné literatury od Bednářové a Šmardové – Diagnostika dětí předškolního věku.“*

Učitelka 2:. *Využívám zejména Šimonovy pracovní listy a různě zaměřené pracovní listy od Bednářové. “*

Učitelka 3:. *V diagnostice dětí využívám hlavně materiály zaměřené na jednotlivé oblasti vývoje od Bednářové a Šmardové. U předškoláků ráda využívám Jiráskův test školní zralosti. “*

Učitelka 4:. *Pro pedagogickou diagnostiku dětí používám zejména publikace Diagnostika dítěte předškolního věku, jejíž autorkou je Jiřina Bednářová a Vlasta Šmardová, která je z mého pohledu zpracována velmi přehledně. V letošním roce, pracuji nově s knihou, Jdu do školy, od Pekárkové. “*

Otázka č. 5 Jak využíváte získané poznatky z diagnostiky pro další práci s dětmi?

Učitelka č 1:. *Získané poznatky z pedagogické diagnostiky využívám při své každodenní práci s dětmi. Na základě výsledků se snažím předkládat dětem různé pracovní listy, zaměřené na podporu rozvoje jejich dovedností v oblasti, ve které dítě zaostává. “ Snažím se s dětmi pracovat a rozvíjet je dle jejich individuálních schopností. “*

Učitelka 2:. *“Snažím se s dětmi pracovat a rozvíjet jejich dovednosti, ve kterých ve srovnání s ostatními dětmi nedosahují tak dobrých výsledků. “*

Učitelka 3:. *Získané poznatky využívám zejména jako podklad k cílené přípravě předškoláků. Jsou pro mne návodem na co se zaměřit a co s dětmi více procvičovat. “*

Učitelka 4:. *Zjištěné výsledky z pedagogické diagnostiky mi pomáhají při tvorbě plánů pedagogické podpory dětí s odkladem školní docházky, ale jsou hlavně pro moji práci vodítkem, co s dětmi procvičovat a jaké oblasti nadále více rozvíjet.. “*

Otázka č. 6 Jakým způsobem byste ověřovaly připravenost dětí s individuálním vzděláváním v posledním ročníku mateřské školy?

Učitelka 1: „S touto formou vzdělávání jsem se v mateřské škole doposud nesečkala. Děti bych zkoušela dle metodiky korespondující s RVP PV na základě rozhovorů s využitím didaktických materiálů a s pomocí pracovních listů apod. Bylo by asi dobré absolvovat odborný seminář, zaměřený na tuto formu vzdělávání.“

Učitelka 2: „Přezkoušení bych prováděla asi formou rozhovorů, vzájemnou komunikací nad obrázky a pracovními listy, které by byly cíleně zaměřené na určitou oblast rozvoje dítěte předškolního věku. Rodičům dětí bych doporučila vhodné úkoly, které by mohly s dětmi procvičovat. S touto formou vzdělávání jsem se ještě nesečkala.“

Učitelka 3: „Ověřováním znalostí dětí přezkoušením z jednotlivých oblastí RVP PV. Určité bych využívala novou knihu, kterou máme v mateřské škole k dispozici, s názvem Jdu do školy od Pekárkové, a která nabízí právě návod, jak rozvíjet myšlení, řeč, sluchové vnímání i pozornost. Knihu bych doporučila i rodičům dětí. O individuální vzdělávání v mateřské škole zatím nikdo nezažádal. Ráda bych se zúčastnila nějakého kurzu DVPP k této problematice.“

Učitelka 4: „S tímto způsobem vzdělávání jsem se nesečkala. Nikdo z rodičů o individuální vzdělávání neprojevil zájem. Připravenost dětí na školu bych řešila formou rozhovorů a nabídkou pracovních listů. Využila bych dostupných materiálů od Bednářové, které nabízejí ucelený soubor základních znalostí a dovedností, které by měl předškolák zvládnout před nástupem do školy. Využila bych i knihu Jdu do školy od Pekárkové, ve které jsou také pracovní listy a obrazové materiály vhodné k ověření znalostí a úrovně předškolních dětí.“

Z rozhovorů vyplynulo, že se učitelky s touto formou vzdělávání doposud nesečkaly, ale situaci by řešily v souladu s RVP PV. Rodičům dětí by poskytly vhodné materiály formou pracovních listů a doporučily by odborné publikace viz. Bednářová. Děti by se účastnily přezkoušení v mateřské škole během školního roku. Dvě učitelky projevíly zájem, o účast na kurzu zaměřeném na tuto problematiku

Příloha 2 Strukturovaný rozhovor s rodiči

1. V jaké rodině dítě vyrůstá?
2. Jak probíhal vývoj dítěte od jeho narození?
3. Kdo se podílí na výchově dítěte?
4. V kolika letech nastoupilo dítě do mateřské školy?
5. Jak probíhala adaptace dítěte na mateřskou školu?
6. Jaký byl důvod k odkladu školní docházky dítěte?
7. Jakým způsobem pracujete s dítětem, jemuž byl udělen odklad školní docházky?
8. Kolik času věnujete přípravě dítěte na školu?